

ЕУРОСТАНДАРД
Банка

ЕТИЧКИ КОДЕКС
на ЕУРОСТАНДАРД Банка АД Скопје

Скопје, јули 2008

 ЕУРОСТАНДАРД Банка	Етички кодекс на Еуростандард Банка АД Скопје	Бр. 03-91 од 28.07.2008 година
Верзија бр. 2 Со усвојувањето на овој документ се става вон сила Кодексот на етичко однесување од 28.08.2001	Одговорна организациона единица Надзорен одбор Управен одбор	Број на страни:13
	Усвоено од	
	Надзорен одбор на ЕСБ, претставуван од претседателот Др. Јоханес Клецл	

Содржина

СОДРЖИНА	3
1. ВОВЕД	4
2. НАШИТЕ ТЕМЕЛНИ ВРЕДНОСТИ	5
2.1 Професионализам.....	5
2.2 Чесност, објективност и интегритет.....	6
2.3 Транспарентност.....	6
2.4 Доверба.....	7
2.5 Почит.....	7
2.6 Слободно изразување.....	8
3. СУДИР НА ИНТЕРЕСИ	9
3.1. Финансиски активности.....	9
3.2. Политички активности.....	9
4. ИЗБЕГНУВАЊЕ НА СЛУЧАИ НА КОРУПЦИЈА	10
4.1. Прием на подароци.....	10
4.2. Давање на совети.....	10
4.3. Пријавување на случаи на корупција.....	10
4.4. Располагање со имотот на Банката.....	11
5. ТРАНСАКЦИИ СО ПОВРЗАНИ ЛИЦА	11
6. БАНКАРСКА ТАЈНА	12
6.1 Исклучоци од правилото.....	12
7. ПРЕОДНИ И ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ	13

1. Вовед

Една од основните развојни цели на Еуростандард Банка АД Скопје претставува насочувањето на сопственото работење во согласност со највисоките етички стандарди, заради оддржување на комплетна услуга, но пред се доверба на нејзините комитенти и секако на јавноста, воопшто.

Етичкиот кодекс на ЕУРОСТАНДАРД Банка АД Скопје претставува збир на професионална стандарди и корпоративни вредности кои што се применуваат подеднакво на сите нивоа од организационата структура на Банката, и важат подеднакво како за членовите на Надзорниот одбор, Управниот одбор, лицата со посебни права и овластувања во Банката, така и на сите вработени во банката.

Донесувањето на овој Кодекс, претставува почеток на процесот на дијалог за утврдување на правилата и принципите на доброто и чесно банкарско работење. Овој кодекс нема интенција да го замени доброто расудување на било кој вработен, ниту неговиот личен интегритет, но има интенција да постави основа за добро, чесно, совесно и професионално извршување на работата не секој од вработените, како и за унапредување на квалитетот на работа и начелата воспоставени со овој кодекс.

Со овој етички кодекс се уредуваат основните начела и принципи на доброто однесување и управување, унапредување на професионалните односи во работната средина, промоција на тимската работа, но истиот содржи и одредби за избегнување на случаи на корупција и други незаконски и неетички однесувања и активности, избегнување на судир на интереси, трансакции со поврзани лица со Банката, чувањето на банкарска тајна, и сл.

2. Нашите темелни вредности

Темелни вредности на однесување кои што претставуваат основа на работењето и функционирањето на Еуростандард Банка (во понатамошниот текст Банката) пред се во односот кон нашите комитенти, но секако и во професионалните односи меѓу колегите, а кои што секој вработен во Банката (под вработени, во овој документ се одразбираат и членовите на Надзорниот одбор, иако формално не се вработени во Банката, овој кодекс се однесува подеднакво и на овие лица), без разлика на неговото место во организационата структура на Банката ги почитува, се:

- Професионализам
- Чесност, објективност и интегритет
- Транспарентност
- Доверба
- Почит
- Слободно изразување

2.1 Професионализам

Професионалец е лице кое што ги исполнува образовните, техничките но и етичките стандарди на определена професија и кој што се однесува учтиво, совесно и професионално на работното место.

Професионалецот слуша, учи, ги почитува и ги живее вредностите на етичкиот кодекс на сопствената професија.

Во нашата Банка го подржуваме високо – професионалното однесување на сите вработени, што значи почитување на позитивните законски норми, навременост, точност, информираност, штитење на угледот на Банката, штитење на угледот на професијата, промоција на тимска работа, жед за знаење и учење и продлабочување на веќе стекнатите знаења, и се она што го унапредува односот кон нашите комитенти, колеги, работодавци и општеството воопшто.

Кон колегите...

- Професионален однос кон колегите значи дека во нашата Банка ние соработуваме, споделуваме информации и знаење за да се постигне нашата заедничка цел за највисок квалитет и потврда за нашиот професионален идентитет и надвор од рамките на нашата Банка
- Ние активно ги слушаме потребите на нашите колеги, и се грижиме да оствариме позитивно влијание на работната средина
- Поддржуваме тимска работа и ги поздравуваме сите заеднички напори за да оствариме што подобар резултат.

Кон комитентите...

- Ние ги слушаме потребите на нашите клиенти и нив ги трансформираме во производи и услуги...
- Ја цениме довербата која што комитентите ни ја поклонила и враќаме со квалитетна услуга, која што комитентите ја ценат и заради која што ја продолжуваат соработката со нашата Банка

Кон инвеститорите...

- Слушаме без предрасуди се што инвеститорите сакаат да ни кажат преку утврдените канали на комуникација.
- Се грижиме за нивната инвестиција со внимание на добар домаќин и се трудиме да ја оправдаме нивната доверба со секој дел од нашето работење.

Кон пошироката јавност

- Ја претставуваме нашата Банка и нашата професија во најдобро светло, ги штитиме интересите и добриот углед во Банката не само на нашето работно место туку и надвор од него.
- Горди сме што можеме да придонесеме, само на нам својствен начин, за градење и проширување на нашата Банка, за зацрстување на банкарскиот сектор во замјата и за стабилноста на финансискиот систем а преку тоа и што претставуваме алка во стабилноста на нашата Земја во најширока смисла.

2.2 Чесност, објективност и интегритет

За нас чесноста во банкарското работење претставува „услов без кој што не се може“. Објективноста претставува чесност во работењето и односот кон колегите. Интегритетот го пазбираме како поседување на цврсти принципи и морал кој што се огледува во секоја постапка на вработените, во Банката и надвор од неа.

Кон колегите...

- Ние се грижиме за луѓето околу нас и ја осудуваме дискриминацијата по секој основ (пол, раса, вера, политички убедувања и сл.)
- Се почитуваме како индивидуи и се грижиме еден за друг во секое време
- Го осудуваме фаворизмот од секој вид и поттикнуваме вреднување врз основа на придонесот кој што секој од нас го дава за Банката.

Кон комитентите...

- Се стремиме кон задоволство на комитентот во секој поглед, во секое време.
- Сите комитенти ги третираме со еднакво внимание без разлика на тоа за каков тип на комитент се работи
- Работиме чесно, и објективно без предрасуди кон никого и за нашата работа сме наградени со задоволството на нашите комитенти.
- Осудуваме предрасуди и нетрпеливост а почитуваме лојалност и интегритет и се трудиме така и да возвратиме.

2.3 Транспарентност

Постојано информирање за нашите активности претставува наша мисија. Но ние не сме задоволни само со објавувањето на нашите резултати, бидејќи сме горди да објавиме и како сме ги постигнале истите.

Кон колегите...

- Ги делиме нашите знаења и информации без да ги монополизираме и од тоа да оствариме лична корист

- Нашите патишта во кариерите се јасни и по нив одиме без да ги запираме нашите колеги да одат по своите.

Кон комитентите и добавувачите...

- Обезбедуваме навремени и целосни информации за нашите продукти и услуги во секое време
- Добавувачите и соработниците на Банката ги бираме непристрасно врз основа на критериум на чесност објективност и економичност.
- За сите наши активности редовно ги информираме нашите клиенти

Кон инвеститорите...

- Работиме транспарентно согласно позитивните законски норми и овој кодекс, како и согласно нашите правила за корпоративно управување и одлуките кои што ги носиме во секојдневното работење се резултат на нашиот професионализам, чесност, објективност и интегритет
- За сите наши активности редовно ги информираме нашите инвеститори преку утврдените канали на комуникација.

Кон пошироката јавност...

- Јавноста во секое време има пристап до нашите принципи на работење, производи и услуги
- Редовно известуваме за тоа што работиме и како го работиме истото, притоа водејќи сметка за доверливоста на податоците со кои што се среќаваме во секојдневното работење.

2.4 Доверба

Довербата за нас значи дека во секое време на нас можат да се ослонат нашите комитенти, колеги, инвеститори...и да сметаат на нашата грижа, одговорност, професионализам и доверливост.

Кон колегите...

- Имаме доверба еден во друг и во секое време се потпираме на помош од колегите околу нас
- Градиме доверба со секој наш заеднички успех...

Кон комитентите...

- Градиме доверба преку нашето професионално однесување кое што постојано го потврдува нашиот углед.

Кон инвеститорите...

- Градиме трајни и континуирани односи со инвеститорите кои што можат да се ослонат на нас во секој сегмент од нашето работење.

2.5 Почит

Како вработени во Банката ги почитуваме сите лица со кои што имаме контакт во секојдневното работење.

Кон колегите...

- Јасно утврдени улоги во процесот на работење за сите вработени во Банката
- Осудуваме било каква форма на притисок или навреда
- Ги почитуваме правилата и процедурите за работа со што се овозможува ефикасно имплементирање на процесот на работа.

Кон комитентите...

- Ги чуваме и почитуваме сите информации кои ште се добиени преку работата, во врска со комитентите но и со Банката, почит кон имотот на комитентите и банката и почит кон одлуките на комитентите и на Банката

Кон инвеститорите...

- Ги почитуваме на корпоративните вредности и професионална етика кои што ги налагаат највисоките пазарни стандарди.
- Го почитуваме имотот, опремата, имиџот и интелектуалната сопственост на Банката и осудуваме на секаква злоупотреба на истите.

Кон пошироката јавност...

- Почитуваме и поддржуваме развој кој што е еколошки и социјално оддржлив

2.6 Слободно изразување

Сметаме дека слободното изразување е одраз на добри професионалци и креативни работници и затоа ги поттикнуваме сите вработени слободно да го изразуваат нивното конструктивно мислење за и во врска со работните процеси, со што ќе се збогати нашата работа и работна атмосфера со покреативни производи и услуги.

Кон колегите...

- Им нудиме шанса на сите вработени да придонесат во процесот на работа со своите конструктивни идеи и мислења
- Го почитуваме секој кој што го кажува своето мислење внимавајќи при тоа да не навредува и дискриминира.
- Во нашата Банка никој не може да биде казнет за тоа што го мисли

Кон комитентите...

- Слободно го изразуваме професионалното мислење кон комитентите и со нив комуницираме без ароганција или лажен авторитет, притоа зчувувајќи ја почитта која што им ја должиме.

Кон инвеститорите...

- Слободно дејствуваме во рамките на нашите овластувања и професионализам а со цел да ја наградиме довербата која што ни ја поклониле.

3. Судир на интереси

Како вработени во Банката мораме да ги застапуваме во целост интересите на Банката и нејзините стратешки цели. За таа цел мора да избегнуваме секако постоење на судир на интереси или дури навидум постоење на ваков судир, помеѓу нашите лични интереси и нашата одговорност кон Банката.

Судир на интереси значи судир меѓу личниот интерес и интересот на Банката, кога со донесување на службени одлуки, склучување на службени договори или вршење на други деловни активности се засега во материјалните или било кој друг вид на деловни или семејни интереси на вработените во Банката.

За да го спречиме судирот на интереси мора да бидеме пред се внимателни но и предани на законското и ефикасно функционирање на нашата Банка.

За да се избегне протвзаконското работење на вработените во банката, во поглед на судирот на интереси, суштинско е неговото идентификување.

Идентификувањето на судирот претставува прв и најважен чекор кон неговото решавање.

Лицата со посебни права и овластувања и согласно законот се должни да даваат изјави за судирот на интереси на секои шест месеци.

3.1. Финансиски активности

Сите надворешни деловни активности на вработените од кои што вработените имаат и/или би имале имотна корист мора да се во согласност со позитивните законски норми.

Како вработени во Банката сме должни да го пријавиме секој личен деловен потфат или финансиски интерес (како и оние на членовите на нашите семејства) кои што би можел да се одрази на угледот и чесноста во работењето на Банката. Должни сме да пријавиме и идентификуваме влијание, сопственост или финансиски интерес во било кое правно лице кое што работи и/или има било каков деловен однос со Банката.

3.2. Политички активности

Иако слободното изразување на мислење претставува темелна вредност на вработените во Банката, утврдена со овој кодекс, и иако како Банка сме посветени на давање на целосен придонес кон напредок на нашето општество, како вработени во Банката треба да избегнуваме било какви политички активности кои што би ги довеле во прашање нашите должности и одговорности како професионалци во Банката.

Нашите политички аспирации, мислења и ставови можеме слободно да ги изразуваме со гласање за оние кандидати за кои сме се определиле, со членство во политички партии и невладини организации, но треба да се воздржуваме од активен партиски и/или политички ангажман.

Од друга страна, силно поддржуваме волонтерска работа и ангажман во добротворни цели и друштва, како и професионални асоцијации, кои што имаат за цел афирмирање на вредностите утврдени со нашиот кодекс.

4. Избегнување на случаи на корупција

Корупцијата претставува искористување на службените права и овластувања заради остварување на противправна имотна корист. За да се спречат случаи на корупција во нашата Банка ние строго ќе се спротивставиме на секој обид за влијание врз нашите професионални вредности и личен интегритет, и секо дејство насочено кон тоа ќе го пријавиме на нашите претпоставени.

4.1. Прием на подароци

Како вработени од Банката треба да се воздржуваме од прием на било какви подароци кои што имаат за цел да го нарушат нашето професионално расудување за било која деловна трансакција на Банката.

Строго го осудуваме секој обид за подарок како репрезентација и/или благодарност од страна на лица (физички или правни) вклучени во било кој деловен процес на Банката (комитенти и/или добавувачи) даден во паричен облик.

Го осудуваме секој обид за подарок како репрезентација и/или благодарност изразен во привилегии и/или попусти и услуги доколку истите не се достапни и за други клиенти.

Како вработени во Банката може да примиме подароци со противвредност до најмногу 4.000 денари, да разменуваме традиционални подароци за поводи за кои што тоа традиционално се прави (као на пр. за Новогодишни празници, родендени, венчавки, унапредувања, пензионирање и сл.), да примиме репрезентативен или промотивен материјал од комитенти кој се состои од делови од канцелариски потрошен материјал, привезоци, календари и сл.

4.2. Давање на совети

Вработените во Банката мора да се воздржуваат од било какви коментари за законитоста на било која трансакција на комитенти, и да не навлегуваат во внатрешната организација на комитентите, бидејќи Банката не е регистрирана ниту овластена да дава правни совети.

4.3. Пријавување на случаи на корупција

Сите вработени во Банката мора да се согласни околу одредбите за избегнување на корупцијата и заеднички да се борат против истата.

За таа цел ги охрабруваме сите вработени кои што ќе забележат било каква појава која што го осуетува угледот и/или законското работење на Банката, истата веднаш

да ја пријават и со тоа да допринесат за спречување на оваа негативна појава која што носи негативни последици и по угледот и работата на Банката, но и по угледот на сите вработени во неа.

Случаите на корупција во Банката задолжително се пријавуваат во Службата за внатрешна ревизија на банката и/или во Службата за контрола на усогласеноста на банката со прописите.

Надзорниот и Управниот Одбор на Банката се обврзуваат дека ќе го заштитат секој вработен кој што пријавил случај на корупција.

4.4. Располагање со имотот на Банката

Строго го осудуваме секое расипничко однесување кон имотот на Банката и невнимание кон опремата со која што вработените се користат во текот на деловниот процес.

Инсистираме на придржување кон упатствата за користење на опремата, телефоните и Интернет и е-меил привилегиите строго за деловна комуникација и потреби.

Го осудуваме секое користење на знакот, логото, печатот и меморандумот на Банката за потреби надвор од деловните процеси на Банката.

Кон имотот и опремата на Банката се однесуваме со внимание на добар домаќин и ги преземаме сите потребни активности за истиот да биде што подолго во употреба.

5. Трансакции со поврзани лица

Функционирањето во општествена средина која што е со големина како нашата држава, неминовно подразбира трансакции со поврзани лица.

Трансакции со поврзани лица се трансакции со поврзани лица со Банката и кои што претставуваат одлив на средствата на Банката, или трансакции кои што би имале влијание на ликвидноста на Банката, нејзината профитабилност и солвентност.
--

При склучувањето на трансакции со поврзани лица најважно е да се води сметка за законските одредби и за условите под кои што овие трансакции се одобруваат.

При еднакво ниво на ризик, утврдено согласно со супервизорските стандарди, Банката не смее да одобри кредити, или друг облик на изложеност и да врши финансиски активности на со неа поврзани лица, под по поволни услови од оние кои што се применуваат за другите клиенти на Банката.

6. Банкарска тајна

Чувањето на Банкарската тајна претставува должност и морална обврска на секој вработен во Банката.

Документите, податоците и информациите кои се стекнати при вршење на банкарски и други финансиски активности за поединечни лица и трансакции со поединечни лица, како и за депозитите на поединечни лица, претставуваат банкарска тајна

Лицата со посебни права и одговорности, акционерите и вработените во банката, како и лицата кои преку давање услуги на банката имаат пристап до документите, податоците и информациите, опишани погоре, и се обврзани да ги чуваат, можат да ги користат исклучиво за целите за кои се добиени и не смеат да ги откријат на трети лица.

За чувањето и заштитувањето на Банкарската тајна секој вработен потпишува изјава со која се обврзува на нејзиното чување.

Изјавата за Банкарска тајна се чува во досието на секој вработен.

6.1 Исклучоци од правилото

Обврската за чување на банкарската тајна не се однесува во следниве случаи, ако:

- со закон е пропишано објавување на податоците и информациите и
- лицето дало писмена согласност за откривање на податоците.
- За лицата со посебни права и одговорности, акционерите и вработените во банката

Обврската за чување на банкарската тајна не се однесува и во следниве случаи:

- по писмено барање на надлежен суд за водење на постапки кои се во рамките на неговите надлежности;
- за потребите на Народната банка или на друг супервизорски орган овластен со закон;
- по писмено барање на Управата за јавни приходи за водење на постапки кои се во рамките на нејзините надлежности;
- ако податоците се соопштуваат на Бирото за спречување на перење пари и финансирање на тероризам, во согласност со закон;
- ако податоците се соопштуваат на Биро за Финансиската полиција, во согласност со закон;
- на писмено барање на Државниот девизен инспекторат за контрола на девизното работење;
- на писмено барање на Фондот за осигурување на депозити, во согласност со закон;
- ако податоците се соопштуваат за потребите на функционирање на Кредитниот регистар на Народната банка и
- по писмено барање на лицата овластени за извршување во согласност со закон.

Лицата кои дошле до документите, податоците и информациите на кои се однесува банкарската тајна се обврзани да ги чуваат, можат да ги користат исклучиво за целите за кои се добиени и не смеат да ги откријат на трети лица, освен во случаи и во постапка утврдена со закон.

Обврската за чувањето на банкарската тајна продолжува и по престанокот на работниот однос, односно по престанокот на основот и статусот врз основа на кој е остварен пристап до податоците кои се сметаат за банкарска тајна.

7. Преодни и завршни одредби

Овој кодекс важи за членовите на Надзорниот одбор, Управниот одбор, лицата со посебни права и овластувања во Банката, и на сите вработени во Банката.

Непочитувањето на одредбите од овој кодекс може да претставува основ за изрекување на опомена, за поведување на дисциплинска постапка, па дури и за прекин на работниот однос во Банката.

Овој кодекс, претстаува дел од заложите на Банката за инкорпорирање на систем за добро корпоративно управување во Банка.

Одредбите од овој кодекс се достапни за целата јавност и се објавуваат на интернет страницата на Банката или можат да се добијат на сечие барање во просториите на Банката.

Овој кодекс стапува на сила со денот на неговото одобрување од страна на Надзорниот Одбор на Банката.

Скопје, 28 јули 2008 година

Надзорен Одбор на Еуростандард Банка АД Скопје

д-р Јоханес Клецл с.р.
Претседател